

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411207819
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8411207819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej W. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom Prešov, Námestie legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o zaplatenie 2.249,72 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 31.10.2013 č.k. 2C 182/2011 - 70 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Priznáva náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi vo výške 119,20 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 474,55 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie istiny s prísl. ako pohľadávku, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 30.04.2007 od VÚB, a.s. Právny predchodca žalobcu na základe zmluvy k úverovému účtu zo dňa 01.06.2005 poskytol žalovanej finančné prostriedky, ktoré žalovaná nesplácala podľa dohodnutých zmluvných podmienok, preto právny predchodca žalobcu zmluvu vypovedal a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy s tým, že dlh sa stal splatný 10.04.2007. Toto vyplýva z výpisu z peňažného ústavu VÚB, a.s. S poukazom na vznesenú námietku premlčania ustálil, že žaloba bola doručená súdu až 14.11.2011 a teda po uplynutí premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o uzatvorenú dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, táto je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Ide o formulárový typ zmluvy a vzhľadom k jeho obsahu možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Prehlásenie o vedomosti premlčania dlhu je skryté do dohody o splátkach, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v predmetnom bode dohody. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, pretože pri

uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa. Zdôraznil, že tieto otázky riešili mnohé rozhodnutia slovenských aj českých súdov, vzhľadom na uvedené žalobu zamietol, o trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že žalovaná podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky uzavretej 01.06.2005 so Všeobecnou úverovou bankou, a.s. Táto dohoda spĺňa podľa žalobcu všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Žalovaná potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút zakotvený v OZ, pričom právnym následkom uznania práva je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba. Podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 veta druhá OZ, teda prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, v tomto prípade nastal. Spôsob vyhodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa považuje žalobca za zarážajúci, kedy súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že žalovaná sa dohodla s veriteľom na splátkach, uznala svoj záväzok, žalobca považuje takéto vyhodnotenie listinných dôkazov za bezbrehú a ničím nedôvodnú ochranu žalovanej ako spotrebiteľa a porušenie zásad rovnosti účastníkov konania. Aj ochrana spotrebiteľa má podľa žalobcu svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Súd prvého stupňa negoval hmotnoprávne inštitúty upravené v Občianskom zákonníku a to uznanie práva, ako aj uznanie záväzku, vychádzajúc iba z domnieok, ktoré riadne nezdôvodnil. Podpísaním tejto dohody nemohlo dôjsť k zhoršeniu zmluvného postavenia žalovanej, naopak, tým, že si žalobca hneď neuplatnil svoj nárok voči žalovanej v súdnom konaní, poskytol jej možnosť vyhnúť sa navýšeniu pohľadávky o prípadné trovy konania a možnosť zaplatiť pohľadávku postupne v dohodnutých splátkach. V danom prípade navyše došlo k uznaniu dlhu a k plynutiu novej premlčacej doby. Konanie žalovanej tak nemožno považovať za morálne a čestné, a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Žalovaná po tom, čo sa oboznámila s obsahom dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Zdôrazňuje, že právny predchodca žalobcu neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi VÚB, a.s. a žalovanou, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a nedošlo k odstúpeniu od zmluvy. Žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by túto skutočnosť preukázali. Zo zmluvy o splátkovom úvere vyplýva mesačná prídovica splátok, je zrejmé, že strany sa dohodli na plnení v splátkach. Pokiaľ súd nemal preukázané predčasné ukončenie zmluvy, mohol nárok žalobcu posudzovať aj s poukazom na znenie § 103 OZ. Žalobca tiež nesúhlasí s priznaním trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Na priznanie náhrady trov konania je nevyhnutné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 O.s.p. a to účelnosť vynaložených trov. Podľa žalobcu trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatnenie alebo bránenie práva. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ani ako splnomocnený zástupca žalovanej, pričom táto o vstupe združenia pravdepodobne ani nemala vedomosť. Poukazuje v tejto súvislosti aj na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov SR.

Vedľajší účastník navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si náhradu vzniknutých trov odvolacieho konania.

Žalovaná taktiež vyjadrila súhlas s rozhodnutím prvostupňového súdu. Uviedla, že žalobca tvrdí, že jej dlh nie je premlčaný, keďže podpísala nejakú dohodu. Nepamätá si na uzatvorenie spomínanej dohody, svoj dlh považuje za premlčaný a rozhodnutie súdu za správne. Čo sa týka vedľajšieho účastníka, je mu vďačná za pomoc v tomto konaní.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie dôvodné nie je.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 100 až § 110).

Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od plynutia tejto lehoty.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako i všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako plynie z obsahu spisu, dňa 01.06.2005 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená zmluva o poskytnutí flexipôžičky, v zmysle ktorej bola schválená výška úveru 75.000,- Sk, s lehotou splatnosti 60 mesiacov s možnosťou čerpania úveru 01.06.2005 v mesačnej anuitnej splátke 1.941,42 Sk a to do 01.06.2010. Táto zmluva obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov 9,79 % s uvedením, že z toho výška istiny je 75.000,- Sk a výška úrokov s poplatkami 44.635,20 Sk.

Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádza, že k ukončeniu záväzkovo-právneho vzťahu medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou nedošlo, je potrebné poukázať na obsah ním predložených listinných dôkazov, a to predovšetkým výpis z peňažného ústavu VÚB, a.s. (č.l. 9), z ktorého plynie, že úverový vzťah bol zo strany právneho predchodcu žalobcu vypovedaný ku dňu 07.03.2007 v dôsledku čoho sa dlh (zostatok nezaplateného úveru) stal splatným 10.04.2007.

Je ďalej zrejmé, že dňa 25.11.2009 bola uzatvorená Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, a to medzi žalobcom a žalovanou, pričom táto dohoda má charakter predtlačenej formulárovej zmluvy, obsah ktorej žalovaná ako dlžníčka nemohla ovplyvniť. Obsahom tejto zmluvy je spomínané uznanie záväzku v rozsahu istiny 1.941,79 Eur ako aj príslušenstva pohľadávky s tým, že prehlásenie dlžníka o vedomosti o premlčaní dlhu je uvedené v bode 3.1 a nebolo zistené, aby dlžníčka bola poučená o právnych dôsledkoch takejto dohody, ktorá zároveň obsahuje aj formu splatenia záväzku, rozhodcovskú doložku v prípade riešenia sporov a záverečné ustanovenia.

Predmetná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňa v súčasnom štádiu konania všetky predpoklady pre to, aby bola podriadená pod článok 3 ods. 2 Smernice č. 93/13/EHS, pretože ide

o typickú predformulovanú štandardnú zmluvu a nebolo zistené, že by jednotlivé podmienky uvedené v zmluve boli so žalovanou ako spotrebiteľkou individuálne dohodnuté. Aj pokiaľ by v čase uzatvárania dohody o uznaní dlhu predmetná pohľadávka ešte premlčaná nebola, nemožno napriek uvedenému túto dohodu uznať ako platný právny úkon, a to s poukazom na nekalú obchodnú prax, ktorá bola voči žalovanej ako spotrebiteľovi aplikovaná zo strany zástupcu žalobcu pri uzatváraní tejto dohody. Ako bolo uvádzané, ide nepochybne o formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalovaná ako spotrebiteľka ovplyvniť nemohla a podpisom takejto dohody došlo k predĺženiu premlčacej lehoty z pôvodnej doby troch rokov na 10 ročnú premlčaciu lehotu uvedenú v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Stalo sa tak evidentne bez objektívnej vedomosti žalovanej a nebolo zistené, že by o zmene tohto právneho režimu premlčania dlhu zo strany žalobcu bola upozornená, pričom takáto zmena je zjavne v jej neprospech.

Predĺženie premlčacej doby je zjavne nevýhodné vo vzťahu k žalovanej ako k spotrebiteľovi, ide o konanie, ktoré smeruje k spôsobeniu nerovnováhy vo vzťahu medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom, pokiaľ sa podpis takejto dohody nesprievádza s riadnym vysvetlením a poučením zo strany žalobcu vo vzťahu k žalovanej, aké právne následky má podpis spornej dohody. Tento záver platí aj za situácie, pokiaľ by predmetný dlh v čase uzatvorenia dohody ešte premlčaný nebol.

Súd prvého stupňa teda správne posúdil nárok žalobcu v nadväznosti na uplatnenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovanej po zistení, že k zosplatneniu úveru došlo 10.04.2007 a trojročná všeobecná premlčacia doba určená § 101 Občianskeho zákonníka uplynula 10.04.2010. Keďže žaloba zo strany žalobcu bola podaná na príslušnom súde prvého stupňa 14.11.2011, súd prvého stupňa správne vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú.

Správne je tiež rozhodnutie o trovách konania účastníkov a trovách konania vedľajšieho účastníka, a to v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Vychádzajúc zo zásady úspechu v konaní, vzniklo žalovanej právo na náhradu trov, avšak táto trovu neuplatnila a rovnako vedľajší účastník, ktorý vystupoval v konaní na strane žalovanej, má nárok na náhradu trov, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za poskytnutú právnu pomoc. Takto vzniknuté trovu na strane vedľajšieho účastníka je potrebné považovať za účelne vynaložené trovu na bránenie práva žalovanej, ktorú v konaní vedľajší účastník podporoval. Nemožno sa pritom stotožniť s argumentáciou žalobcu o nadbytočnosti právneho zastupovania vedľajšieho účastníka z dôvodu, že vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. V konaní má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., pričom tento právny predpis v ustanovení § 24 umožňuje účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí a takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Pokiaľ ide o výšku trov vedľajšieho účastníka, táto bola súdom prvého stupňa určená správnym spôsobom.

So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto konaní trovu nevznikli. V zmysle zásady úspechu v odvolacom konaní patrí náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi, ktorý si ich uplatnil za úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu z 11.02.2014. Za tento úkon právnej pomoci patrí právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka odmena vo výške 91,29 Eur (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). K tejto sume sa pripočítava aj tzv. režijný paušál v sume 8,04 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhl.) a 20 % DPH vo výške 19,87 Eur. Celková výška trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka predstavuje tak sumu 119,20 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.